

Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției și Regulamentului cu privire la cerințele privind instruirea continuă a interpreților sau traducătorilor

Nr.	Autoritatea emitentă	Obiecțiile/propunerile prezentate	Opinia Ministerului Justiției
	Departamentul de Administrare Judecătorească	1. La pct. 16, propunem indicarea tuturor motivelor în temeiul cărora se solicită duplicat, or pot exista cazuri în care deteriorarea totală sau parțială a autorizației să facă imposibilă utilizarea acesteia și să necesite obținerea unui duplicat.	1. Se acceptă parțial Proiectul reglementează eliberarea duplicatului în cazurile pierderi sau distrugerii. Distrugerea acesteia presupune deteriorarea autorizației până la gradul de imposibilitate de utilizare, motiv din care nu poate fi acceptată reglementarea cu privire la deteriorarea totală. Cu privire la deteriorarea parțială textul a fost redactat.
2. La pet. 17(1) propunem în contextul opiniei asupra pet. 16, introducerea după cuvântul „disparația” a sintagmei „deteriorarea totală sau parțială”.		2. Se acceptă parțial Reglementarea cu privire la „parțial deteriorată” a fost redactată. Referitor la deteriorarea totală propunerea nu poate fi acceptată din motivul expus la pct. 1 al sintezei.	
3. La pet. 19 (4) propunem reglementarea expresă a efectelor situației în care duplicatul se pierde a doua oară (de exemplu, susținerea repetată a examenului de atestare, dacă acesta este scopul proiectului). În acest context, considerăm că norma respectivă poate cauza incertitudine și poate fi interpretată ca discriminatorie, limitând dreptul traducătorului/interpretului de a-și exercita activitatea, mai ales în situațiile în care pierderea nu-i este imputabilă acestuia.		3. Se acceptă Prevederea de la pct. 19 alin (4) a fost exclusă.	
4. Propunem aranjarea în pagină a conținutului pet. 23 după pet. 24 pentru a respecta construcția logică a textului.		4. Se acceptă Conținutul din punctele 23 și 24 a fost aranjat în versiunea propusă.	

	<p>5. La pct. 25 propunem includerea suplimentară a situațiilor reglementate la pct. 24 (2) și 24 (3), întrucât considerăm că este indispensabilă înștiințarea Ministerului Justiției pentru situațiile respective, or suspendarea activității traducătorului/interpretului pentru toate situațiile potrivit proiectului este obligatorie, iar Ministerul Justiției nu are de unde să cunoască despre apariția acestora;</p>	<p>5. Se acceptă Textul a fost redactat..</p>
	<p>6. După pct. 25 propunem introducerea unui pct. suplimentar care ar reglementa reluarea activității traducătorului/interpretului în cazul expirării termenului de suspendare, reglementată în pct. 24(4), or considerăm că situația respectivă nu este reglementată de pct. 26.</p>	<p>6. Nu se acceptă Introducerea unui punct suplimentar după pct. 25 este inutilă întrucât pct. 26 reglementează situația respectivă.</p>
	<p>7. La pct. 26, la sintagma „confirmă dispariția motivelor” propunem modificarea cuvântului „dispariția” cu unul din cuvintele „înlăturarea”, „eliminarea”, „lichidare”.</p>	<p>7. Se acceptă Textul a fost redactat</p>
	<p>8. La pct. 28, în sintagma „Hotărârea de retragere a autorizației se aduce la cunoștința titularului”, propunem modificarea îmbinării „se aduce la cunoștința” cu îmbinarea „se expediază”, întrucât considerăm că termenul de 5 zile este insuficient pentru expedierea, de exemplu, a scrisorii recomandate titularului precum și primirea avizului --de recepție, or serviciile de expediție prin poșta terestră durează un timp mai îndelungat și termenele pot fi diferite de la caz la caz, sau poț fi și situații în care titularul refuză primirea scrisorii, fapt care ar face imposibilă aducerea la cunoștință titularului a hotărârii de retragere a autorizației.</p>	<p>8. Nu se acceptă Sintagma utilizată la pct. 28 „se aduce la cunoștința”, este o noțiune mai vastă și presupune informarea titularului prin diferite mijloace posibile precum și răspunde acelor situații în care titularul refuză primirea scrisorii, din care motiv nu poate fi acceptată propunerea de limitare doar la expediere prin poștă.</p>
	<p>9. La pct. 30 propunem indicarea expresă a procedurii în care se examinează contestarea ordinului Ministrului Justiției privind retragerea autorizației, or la pct. 20, de exemplu, este indicată expres procedura contenciosului administrativ.</p>	<p>9. Se acceptă Textul a fost redactat</p>
	<p>10. La pct. 38 propunem înlocuirea cuvântului „detașare” cu cuvântul „delegare”, or potrivit legislației muncii, termenul „detașare” are o altă semnificație.</p>	<p>10. Se acceptă Textul a fost redactat</p>

		<p>11. În privința conținutului pct. 46, considerăm că nu fiecare din instituțiile indicate în proiect, are o secție abilități non-juridice, relații cu publicul și editări. Prin urmare, propunem excluderea precizării respective în privința secției din conținutul normei.</p>	<p>11. Se acceptă Textul a fost redactat</p>
		<p>12. Menționăm că în conținutul pct. 47 lipsește un termen concret acordat traducătorului/interpretului pentru prezentarea obligatorie a copiei certificatului de instruire Ministerului Justiției. Prin urmare, propunem reglementarea unui termen limită, în scopul asigurării monitorizării implementării normei respective.</p>	<p>12. Se acceptă Textul a fost redactat</p>
		<p>13. La capitolul IV, propunem reglementarea într-un punct separat a efectelor retragerii autorizației, or din conținutul capitolului nu este clar dacă traducătorul/interpretul căruia i s-a retras autorizația este în drept sau nu să înainteze o cerere pentru inițierea procedurii de eliberare a unei noi autorizații</p>	<p>13. Se acceptă Textul a fost redactat</p>
		<p>14. Considerăm că instituirea taxei pentru eliberarea autorizației și duplicatului în pct.6 din proiect, implică modificarea/completarea Hotărârii Guvernului nr. 241 din 06.03.2006 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor efectuate și serviciilor prestate, contra plată, de Ministerul Justiției și instituțiile subordonate ale acestuia și de instanțele judecătorești, și tarifelor la acestea, precum și a regulamentelor privind modul și direcțiile de utilizare a mijloacelor speciale, inclusiv a anexei nr. 1 a acesteia</p>	<p>14. Se acceptă Ministerul Justiției a inițiat proiect de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 241 din 06.03.2006 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor efectuate și serviciilor prestate, contra plată, de Ministerul Justiției și instituțiile subordonate ale acestuia și de instanțele judecătorești, și tarifelor la acestea, precum și a regulamentelor privind modul și direcțiile de utilizare a mijloacelor speciale, inclusiv a anexei nr. 1 a acesteia</p>

<p>Centrul pentru Drepturile Omului</p>		<p>15. În pct. 27 alin.1)-5) sunt reproduse dispozițiile art. 15 din Legea cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției nr. 264 din 11.12.2008, care stabilește exhaustiv cazurile în care poate fi retrasă autorizația pentru activitatea de interpret și/sau traducător. În același timp autorii proiectului propus spre avizare instituie două temeuri noi pentru retragerea autorizației:</p> <p>1. încălcarea de către titularul autorizației a prevederilor pct. 25 din Regulament (despre situația de incompatibilitate prevăzută la pct. 24 sbp. 1) interpretul și/sau traducătorul este obligat să înștiințeze Comisia de atestare și disciplină în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la apariția acesteia);</p> <p>2. titularul autorizației nu a solicitat reluarea activității în termen de 2 ani de la încetarea motivelor pentru care a fost dispusă suspendare.</p> <p>Ținând cont de faptul că în pct.27 alin. 1)-5) din proiectul Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului și/sau traducătorului nu sunt dezvoltate sau detalizate soluțiile din art. 15 al Legii nr.264/11.12.2008, Avocatul Poporului consideră inoportună reproducerea dispozițiilor din actul superior.</p>	<p>15. Nu se acceptă</p> <p>Ținând cont de faptul că retragerea autorizație constituie obiectul de reglementare a proiectului menționat iar normele care succed prevederile pct. 27 reglementează modul de implementare dispozițiilor acestuia precum și în scopul conferirii unei structuri logice și explice proiectului considerăm oportună reproducerea dispozițiilor art. 15 din Legea nr. 264 din 11.12.2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției.</p> <p>Astfel, din considerentele menționate supra, propunerea nu poate fi acceptată.</p>
		<p>16. Cu referire la pct. 27 alin. 6) și 7), consideră inadmisibilă depășirea limitelor instituite prin actul normativ de nivel superior.</p>	<p>16. Se acceptă</p> <p>Prevederile proiectului de la pct. 27 sbp. 6) și 7) au fost excluse.</p>
		<p>17. În opinia Avocatului Poporului, obligarea de a urma 40 ore de instruire continuă în decurs de un an și achitarea taxei de înscriere la curs de către interpret/traducător sunt disproporționate în raport cu soluțiile oferite de autorii proiectului privind instruirea. In special, ambiguitatea formulării pct. 33 și lipsa clarității vis-a-vis de subiecții care pot organiza instruirea vor genera confuzii și incertitudine pentru persoanele ce urmează să-și identifice instruirile potrivite. Mai mult, la pct. 36 și 41 există divergențe în partea ce ține de</p>	<p>17. Se acceptă conceptual</p> <p>În conformitate cu art. 2 alin. (1) al Legii nr. 152 din 08.06.2006 privind Institutul Național al Justiției <i>Institutul Național al Justiției (denumit în continuare Institut) este o instituție publică ce realizează formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și</i></p>

		<p>aprobarea/coordonarea programelor de studii cu Ministerul Justiției.</p> <p>În aceeași ordine de idei, pornind de la statutul de autonomie universitară, de care dispun instituțiile de învățământ superior potrivit art. 79 din Codul educației al Republicii Moldova, autorii proiectului urmează să se asigure asupra viabilității procedurii de aprobarea/coordonarea programelor de studii.</p> <p>Cu referire la acest subiect, Avocatul Poporului propune examinarea oportunității de extindere a atribuțiilor Institutului Național al Justiției în vederea formării continue a interpreților și/sau traducătorilor prin aprofundarea cunoștințelor în domeniul legislației naționale și internaționale la care Republica Moldova este parte, jurisprudenței instanțelor judecătorești, Curții Constituționale, Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Comunităților Europene, dreptului comparat, normelor deontologice vizînd profesia de interpret și/sau traducător.</p>	<p><i>de procuror, formarea continuă a judecătorilor în funcție și a procurorilor în funcție, a grefierilor, a asistenților judiciari, a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești, a consultanților procurorului, a consilierilor de probațiune, a avocaților care acordă asistență juridică garantată de stat, precum și formarea inițială și continuă a altor persoane care activează în sectorul justiției, în cazurile prevăzute de legislație.</i></p> <p>Concomitent, anexa nr. 1 a Hotărîrii Guvernului nr.211 din 29 februarie 2016 cu privire la aprobarea Nomenclatorului și a tarifelor serviciilor prestate contra plată de către Institutul Național al Justiției, precum și a Regulamentului privind modul de formare și utilizare a veniturilor colectate de către acesta, stabilește tarifele pentru prestarea serviciilor pentru formarea inițială și continuă a persoanelor care activează în sectorul justiției și a formatorilor.</p> <p>În acest context, considerăm inutilă intervenția repetată în actele normative indicate supra, or propunerea menționată deja se conține în actele normative care reglementează activitatea Institutului Național de Justiție.</p>
		<p>18. Avocatul Poporului recomandă solicitarea opiniei Institutului Național al Justiției asupra proiectului Hotărîrii, Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului și/sau traducătorului, cerințele privind instruirea continuă a acestora</p>	<p>18. Se acceptă</p> <p>Ministerul justiției a solicitat opinia Institutului Național al Justiției.</p>

Asociația Surzilor din Republica Moldova	19. La punctul 24 subpunctul 2) din proiectul Regulamentului <u>se va exclude textul „ , precum și pe perioada concediu pentru îngrijirea copilului în vîrstă de pînă la 6 ani”</u> deoarece acesta depășește cadrul prevederilor articolului 14 alin.(1) lit. b) din Legea nr. 264-XVI din 11 decembrie 2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției;	19 Se acceptă Textul a fost exclus.
	20. La punctul 2 din proiectul Regulamentului textul „Autorizația de traducător și/sau interpret” se va substitui cu textul „Autorizația de interpret și/sau traducător”, pentru a fi asigurată unitatea terminologiei utilizată în acest proiect;	20. Se acceptă Textul a fost redactat
	21. Considerăm oportun de a se revedea textul proiectului de Regulament în sensul excluderii excesului de reproducere a prevederilor din Legea nr. 264-XVI din 11 decembrie 2008.	21. Se acceptă Din text au fost excluse unele reproduceri din Legea nr. 264 din 11 decembrie 2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției.
Institutul Național al Justiției	22. Propunem menționarea expresă în textul pct. 3 a Institutului Național al Justiției în calitate de instituție care este în drept să organizeze cursuri de formare continuă a interpreților și traducătorilor. Or, INJ nu se include în nici una din categoriile enunțate la pct. 3 - instituțiile de învățămînt superior, organizații profesionale, specialiști naționali și străini - avînd un mandat unic în domeniul formării persoanelor care activează în sectorul justiției (inclusiv profesiilor conexe sistemului justiției pe baze contractuale - art.art. 1, 2 alin. (1), 34 din Legea cu privire la Institutul Național al Justiției).	22. Se acceptă Textul a fost redactat

	<p>23. Excluderea pct. 10 "Broșurile, îndrumările sau alte materiale didactice care se pun la dispoziția audienților se includ în taxa pentru curs" întrucât în conformitate cu Hotărîrea de Guvern cu privire la aprobarea Nomenclatorului și a tarifelor serviciilor prestate contra plată de către Institutul Național al Justiției, precum și a Regulamentului privind modul de formare și utilizare a veniturilor colectate de către acesta nr. 211 din 29.02.2016, pct. 1 din Anexa nr. 1, formarea inițială și continuă a persoanelor care activează în sectorul justiției și a formatorilor se tarifică la prețul de 300 lei pentru o persoană pe zi. Astfel, Hotărîrea respectivă nu reglementează includerea în prețul achitat pentru instruire și a costului editorial al materialelor didactice suplimentare. Iar în eventualitate în care INJ va fi menționat la pct. 3 din Regulamentul cu privire la cerințele privind instruirea continuă a interpreților sau traducătorilor ca instituție în drept a organiza cursuri de formare continuă, Institutul nu va avea posibilitate să pună la dispoziția beneficiarilor materiale didactice reieșind din prevederile Regulamentului adoptat prin Hotărîrea de Guvern nr. 211 din 29.02.2016 care reglementează prețul de 300 lei pentru un audient per zi fără includerea costului respectivelor materiale.</p>	<p>23. Se acceptă Textul a fost exclus.</p>
--	--	--

Ministru

Vladimir CEBOTARI